

විෂය :- ගණීතය

සතිය- 2 වාරය 1 සතිය

7 ଗ୍ରେହିଯ

සැකකීම - Y.A.A. යහලවෙල මිය, (ගණිතය ගුරු උපදේශකා) කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, බලංගොඩ

10 ඒකකය - හාග

- ✓ තත්ත්ව භාග - හරයට වඩා ලවය කුඩා වූ භාග $(\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{5}{8})$ වැනි)
 - ✓ ඒකක භාග - ලවය 1 වූ තත්ත්ව භාග $(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{12})$ වැනි)
 - ✓ මිගු සංඛ්‍යා - ප්‍රූර්ණ සංඛ්‍යාවක හා තත්ත්ව භාගයක ඒකතුවෙන් දැක්වෙන සංඛ්‍යා $(2\frac{1}{3}, 4\frac{2}{7}, 11\frac{5}{8})$ වැනි)
 - ✓ විෂම භාග - හරයට වඩා විශාල හෝ සමාන ලවයක් සහිත භාග $(\frac{3}{2}, \frac{11}{8}, \frac{32}{25})$ වැනි)

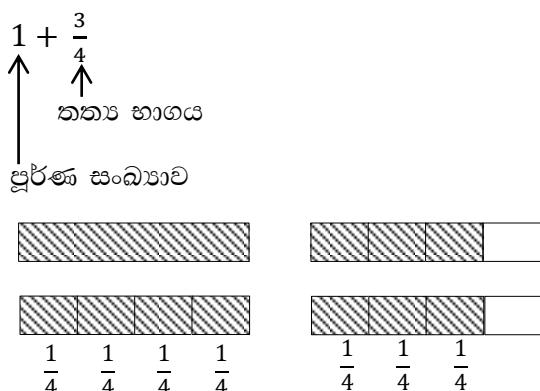
$$\begin{array}{r}
 01. \quad \frac{1}{7} \quad \frac{3}{8} \quad \frac{7}{9} \quad \frac{23}{12} \quad \frac{1}{11} \\
 \underline{3} \quad \underline{\frac{1}{2}} \quad \underline{\frac{8}{5}} \quad \underline{\frac{2}{3}} \quad \underline{\frac{5}{3}} \quad \underline{\frac{5}{5}}
 \end{array}$$

ଓହନ ଦ୍ୱାକୁଲେନ ଚଂପା ଅତରିନ୍

i ඒකක භාග ii තත්ත්ව භාග iii මූල්‍ය සංඛ්‍යා iv විෂම භාග,
වෙන්කර දක්වන්න.

මිගු සංඛ්‍යාවක් විෂම භාගයක් ලෙස දැක්වීම

❖ $1\frac{3}{4}$ විෂම භාගයක් ලෙස දක්වමු.

මෙහි $\frac{1}{4}$ ඒවා 7ක් ඇත. ඒ අනුව $\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{7}{4}$ නිසා $1\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$ වේ.

➤ මෙය පහත දැක්වෙන ආකාර වලින් ද ලබාගත හැක.

$$\begin{aligned}1\frac{3}{4} \\&= 1 + \frac{3}{4} \\&= \frac{4}{4} + \frac{3}{4} = \frac{7}{4}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}1\frac{3}{4} &= \frac{4 \times 1 + 3}{4} \\&= \frac{4+3}{4} = \frac{7}{4}\end{aligned}$$

$3\frac{2}{5}$ විෂම භාගයක් ලෙස දක්වමු.

$$\begin{aligned} & 3\frac{2}{5} \\ & = 3 + \frac{2}{5} \\ & = 1 + 1 + 1 + \frac{2}{5} \\ & = \frac{5}{5} + \frac{5}{5} + \frac{5}{5} + \frac{2}{5} \\ & = \frac{17}{5} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & 3\frac{2}{5} \\ & = \frac{5 \times 3 + 2}{5} \\ & = \frac{15 + 2}{5} \\ & = \frac{17}{5} \end{aligned}$$

පහත දැක්වෙන මිශ්‍ර සංඛ්‍යා විෂම භාග ලෙස දක්වන්න.

i $3\frac{1}{2}$ ii $2\frac{2}{7}$ iii $3\frac{1}{5}$ iv $4\frac{2}{3}$ v $2\frac{5}{13}$

විෂම භාගයක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් ලෙසින් දැක්වීම

$\frac{7}{3}$ මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් ලෙස දක්වමු.

$$\begin{aligned} & \frac{7}{3} \\ & = \frac{3+3+1}{3} \\ & = \frac{3}{3} + \frac{3}{3} + \frac{1}{3} \\ & = 1 + 1 + \frac{1}{3} \\ & = 2\frac{1}{3} \end{aligned}$$

ලටය එහි හරයෙන් බෙදුමු.

$$\begin{aligned} & \frac{7}{3} \\ & = \text{Lavay} + \frac{\text{Chesiy}}{\text{Hariy}} \\ & = 2 + \frac{1}{3} \\ & = 2\frac{1}{3} \end{aligned}$$

පහත දැක්වෙන විෂම භාග මිශ්‍ර සංඛ්‍යා ලෙසින් දක්වන්න.

i $\frac{12}{5}$ ii $\frac{14}{3}$ iii $\frac{9}{2}$ iv $\frac{11}{4}$ v $\frac{47}{11}$

- ✓ 7 ග්‍රේණීය ගණිතය පෙළ පොත (1 කොටස) 112 පිටුවෙහි දැක්වෙන පූනරික්ෂණ අභ්‍යාස සිදු කරන්න.
- ✓ 7 ග්‍රේණීය ගණිතය පෙළ පොත (1 කොටස) 118 පිටුවෙහි දැක්වෙන 10 - 1 අභ්‍යාස සිදු කරන්න.